

Általános információk - Lengyelország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?
- 2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?
- 3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelesrész)?
- 4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?
- 5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?
 - 5.1 öröklési ügyek
 - 5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele
 - 5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele
 - 5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele
- 6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)
- 7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?
- 8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?
- 9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?
 - 9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?
 - 9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?
 - 9.3 Mik a gondnok jogai?
- 10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

A tájékoztatók elkészítésében közreműködött az Európai Unió Közjegyzőseinek Tanácsa (CNUE).

1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?

A lengyel jog szerint a vagyonnal kapcsolatos, halál esetére szóló rendelkezés csak végrendelet formájában történhet. A közös végrendelet nem megengedett. A végrendelet következő formái elfogadottak:

- az örökhagyó által teljes egészében saját kezűleg írt, aláírt és keltezéssel ellátott holográf végrendelet;
- közjegyző által készített, közjegyzői okiratba foglalt végrendelet;
- két tanú jelenlétében települési polgármester („wójt”), városi polgármester („burmistrz”) vagy a városi tanács vezetője („prezydent miasta”) előtt tett szóbeli végrendelet;

- három tanú jelenlétében tett szóbeli végrendelet (csak abban az esetben, ha a végrendelező az életét közvetlenül fenyegető helyzetben van, és a fenti módokon lehetetlen vagy rendkívül nehéz lenne végrendelezni).

Az örökléssel kapcsolatban megengedett egyetlen megállapodás az öröklésről való lemondás. Ilyen megállapodást a jövőbeni örökgyó és a törvényes örökös köthet egymással, az érvényességéhez pedig közjegyzői okiratba foglalás szükséges.

2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?

A végrendelet érvényességéhez nem szükséges annak nyilvántartásba vétele. A közjegyzői okirat formájában készült vagy közjegyzőnél letétbe helyezett végrendelet a Közjegyzők Nemzeti Tanácsánál („*Krajowa Rada Notarialna*”) lehet nyilvántartásba vetetni.

3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelesrész)?

A lengyel jogban az örökösnevezésre vonatkozó végintézkedési szabadság nem korlátozott. A kötelesrész szintén nem korlátozza az örökgyó azon szabadságát, hogy tulajdonáról rendelkezzen, azonban védi az örökgyó vérrokonainak és házastársának érdekeit, akik meghatározott pénzösszegre jogosultak.

4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?

Végrendelet hiányában a következő szabályokat kell alkalmazni:

Ha az elhunytnek nem volt házastársa és nem voltak gyermekei, szülei örökölnék utána. Amennyiben az öröklés megnyíltakor az egyik szülő már nem él, e szülő örökrészét egyenlő arányban kell megosztani az örökgyó testvérei között. Ha az örökgyó valamelyik testvére már nem él az öröklés megnyíltakor, de e testvérnek vannak leszármazottai, örökrészét egyenlő arányban e leszármazottak között kell megosztani. Testvérek vagy azok leszármazottai hiányában a teljes hagyatékot egyenlő arányban kell megosztani az örökgyó nagyszülei között. Amennyiben az öröklés megnyíltakor az egyik nagyszülő már nem él, e nagyszülő örökrészét az ő leszármazottai öröklik. Ha az öröklés megnyílt előtt elhunyt nagyszülőnek nincsenek leszármazottai, örökrészét egyenlő arányban kell megosztani a többi nagyszülő között. Ha a törvényes öröklés rendje szerint nincsenek öröklésre jogosult rokonok, a hagyaték az örökgyó utolsó lakóhelye szerinti települési önkormányzatot illeti. Ha nem lehet meghatározni, hogy az örökgyó hol rendelkezett utóljára lakóhellyel Lengyelországban, vagy amennyiben az örökgyó külföldön rendelkezett lakóhellyel, a hagyaték az Államkincstárra száll.

Ha az elhunyt nem élt házasságban, de voltak gyermekei, kizárólag gyermekei örökölnék utána.

Ha az elhunyt után túlélő házastárs marad hátra, leszármazottak, szülők, testvérek vagy a testvérek leszármazottai hiányában e házastárs kizárólagos örökös lesz.

Ha az elhunyt után házastárs és leszármazottak is maradnak, a hagyatékot egyenlő arányban kell megosztani közöttük. A házastárs azonban legalább a hagyaték egynegyedére jogosult. Ha az elhunyt túlélő házastársa a törvényen alapuló vagyonközösségben élt az elhunytal, a túlélő házastársat illeti meg a közös tulajdon fele a közös tulajdon megszüntetése címén, és az elhunyt hagyatékát a vagyon másik fele képezi.

Ha az elhunytnek nincs túlélő házastársa és nincsenek a törvényes öröklés rendje szerint öröklésre jogosult vérrokonai, az örökséget az örökgyó házastársának azon gyermekei között kell egyenlő arányban felosztani, akiknek a szülei az öröklés megnyíltakor már nem voltak életben (mostohagyermek öröklése).

5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?

5.1 öröklési ügyek

A kérelmezőnek a közjegyzőhöz vagy az örökgyó utolsó lakóhelye szerint illetékes bírósághoz kell fordulnia.

5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

Az örökség elfogadásáról vagy visszautasításáról szóló nyilatkozatot a nyilatkozatot tévő személy lakóhelye szerint illetékes bíróságon vagy közjegyzőnél kell benyújtani. A külföldi lakóhellyel rendelkező személyek a nyilatkozattétel helye szerinti ország jogában előírt formában tehetik meg az öröklés visszautasítására irányuló nyilatkozatot.

5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A lengyel jogban a hagyomány két típusa létezik: a kötelmi hagyomány és a dologi hagyomány. Elfogadni vagy visszautasítani csak dologi hagyományt lehet, kötelmi hagyományt nem.

A dologi hagyományra vonatkozó említett nyilatkozatok befogadására az előző kérdésnél hivatkozott hatóságok rendelkeznek hatáskörrel.

5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A lengyel jog alapján a hagyatékra nincs meghatározott célra fenntartott része. Ugyanakkor a kötelesrész (megfelelő pénzüsszeg) megfizetését lehet igényelni. A kötelesrész visszautasítására vagy elfogadására irányuló nyilatkozatot nem lehet tenni.

6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)

Az a személy, aki örökösi jogállását igazoló okiratot kíván szerezni, a bíróságtól öröklési bizonyítvány kibocsátását, vagy a közjegyzőtől közjegyzői okiratba foglalt, bejegyzett öröklési bizonyítvány kiállítását kérheti. Ha több örökös van, a hagyaték felosztható az örökösök kérelmére a hagyaték felosztása iránti bírósági eljárásban, vagy a közjegyző által közjegyzői okiratba foglalt megállapodás útján.

7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?

Adott személy az öröklés törvény szerinti megnyíltával válik örökössé vagy hagyományossá (az örökség azonban visszautasítható).

8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?

Főszabály szerint az örökösök korlátlan felelősséget viselnek az elhunyt tartozásaiért. Az örökösök a felelősségüket a hagyatéki leltározás kedvezményének igénybevételével korlátozhatják. Ebben az esetben az örökösnek az öröklésről való tudomásszerzést követő hat hónapon belül megfelelő nyilatkozatot kell tenniük a közjegyző vagy az illetékes bíróság előtt. Az örökösök egyetemlegesen felelnek az elhunyt tartozásaiért.

9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?

Annak érdekében, hogy az örökös a hagyaték részét képező ingatlant bejegyeztethesse a földhivatali nyilvántartásba, főszabály szerint elő kell terjesztenie az örökösi minőségét elismerő dokumentumokat, azaz a hagyaték megszerzését megerősítő bírósági igazolást vagy a közjegyzői öröklési bizonyítványt.

9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?

Először is: a lengyel jog értelmében hivatalból vagy kérelemre hagyatéki gondnok jelölhető ki, ha bármilyen okból fennáll annak kockázata, hogy a hagyatékot nem a szándékolt módon osztják fel. Ebből a célból az érdekelt félnek kérelmet kell benyújtania az örökhagyó tulajdona alapján illetékes bírósághoz annak igazolása érdekében, hogy ő az örökös vagy a hagyományos, vagy kötelesrészre jogosult. Ilyen kérelmet benyújthat a végrendeleti végrehajtó, a vagyon társtulajdonosa, az örökhagyó jogainak társjogosultja, az örökhagyó tartozását bizonyító okirattal rendelkező hitelező vagy adóhivatal is.

Másodszor: uratlan hagyaték esetén a bíróság hivatalból vagy kérelemre hagyatéki gondnokot jelöl ki.

9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?

Végrendeletében az örökhagyó végrendeleti végrehajtót jelölhet ki, aki az örökhagyó halála után kezeli a hagyatékot.

9.3 Mik a gondnok jogai?

A végrendeleti végrehajtó kezeli a hagyatékot, kifizeti a hagyatékot terhelő tartozásokat, teljesíti a hagyományokat és az utasításokat, majd a végrendeletnek és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, és minden esetben közvetlenül a hagyaték felosztása után kiadja a hagyatéki vagyont az örökösöknek.

A végrendeleti végrehajtó pert indíthat és perelhető a hagyaték, annak része vagy egy adott vagyontárgy kezelésével kapcsolatos kérdésekben. Emellett pert indíthat a hagyaték tárgyát képező jogosultságokkal összefüggő kérdésekben, és perelhető a hagyatéki tartozásokat érintő ügyekben.

A végrendeleti végrehajtó köteles kiadni a konkrét hagyomány tárgyát annak a személynek, akinek javára a hagyományt rendelték.

10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

A törvényes örökösnek be kell nyújtania a családi állapotot igazoló megfelelő dokumentumokat (pl.: születési anyakönyvi kivonat, házassági anyakönyvi kivonat), hogy bizonyítsa az elhunyttal fennálló kapcsolatát. Az örökös és a hagyományos a végrendelet bemutatásával igazolja a hagyatéokra való jogosultságát.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 16/12/2020